

Welzijn: Weten, Waarden en Wegen

Waarom ethiek en biologie niet
zonder elkaar kunnen bij
dierenwelzijn

Universiteit Utrecht

Dr. Franck L.B. Meijboom

Ethiek Instituut & Faculteit Diergeneeskunde

Universiteit Utrecht

Dierenwelzijn

Staat op de agenda!

Op boerderij vertelt minister over dierenwelzijn

Universiteit Utrecht

Maar vragen en problemen blijven.. ■.. ■

Dierenwelzijn

Wat is in deze situatie de toegevoegde waarde van de Ethiek?

Toegevoegde waarde ethiek

I. Beperkt: Problemen ontstaan omdat mensen te weinig van dieren weten!

**Kennis-
probleem**

Ethiek

Hoe de wereld in elkaar zit

Hoe we met die wereld behoren
om te gaan

Ethiek

Hoe het is —————→

Empirische vragen

**Is geneesmiddel x
effectief in situatie y?**

**Antwoord zegt nog niets
over of je het ook behoort
te geven**

**Hoe het zou
moeten zijn**

Normatieve vragen

**Behoor je nog
medicatie te geven
aan een dier in
situatie y?**

Ethiek

KENNIS

Hoe het is

Empirische vragen

Is geneesmiddel x
effectief in situatie y?

Antwoord zegt nog niets
over of je het ook behoort
te geven

Universiteit Utrecht

ETHIEK

(systematische reflectie)

Hoe het zou
mogen zijn

Normatieve vragen

Behoor je nog
medicatie te geven
aan een dier in
situatie y?

Toegevoegde waarde ethiek

II. Beperkt: Het gaat om dierenleed daar hebben we geen ethiek voor nodig!

Ethiek: vaak duidelijk

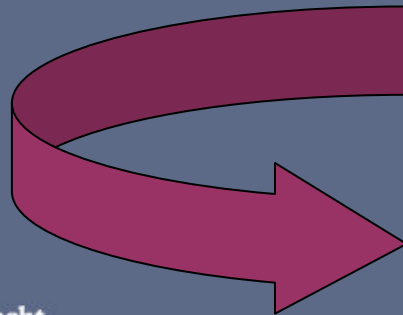
Niet elke ethische vraag is een probleem!

Wanneer is ethische reflectie nodig?

Een moreel probleem:

- De morele vraag is duidelijk, maar het antwoord niet!
- Reflectie is nodig.

- Morele **vraag**
- Moreel **probleem**
- Moreel **dilemma**

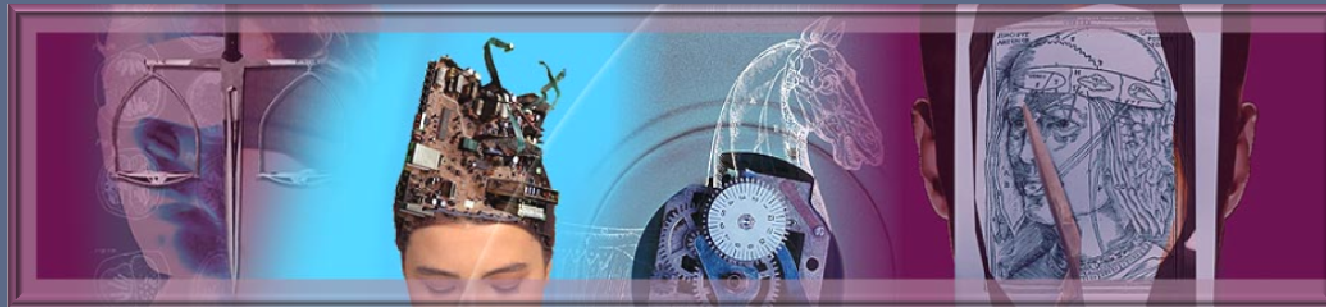
Toegevoegde waarde ethiek

Conclusie:

ETHIEK

~~Bedankt voor uw aandacht~~

.... Er valt meer te zeggen!

Toegevoegde waarde ethiek

1. Welzijn is een kennisprobleem,
maar... waarom zouden mensen
hierover iets moeten weten?:

Waarden worden verondersteld

Toegevoegde waarde ethiek

2. Dierenleed leidt vaak niet tot ethische problemen, maar welzijnsvraagstukken vragen om reflectie

Current animal suffering “has not been the result of cruelty, bad character, or even insensitivity. It developed rather out of perfectly decent, prima facie plausible motives...” (Rollin, 2004, 958)

Welzijn: Interactie

I. Wetenschappelijke discussie over
biologische feiten

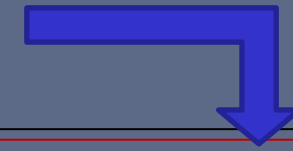

II. Ethische reflectie op morele
waardering van dieren en hun welzijn

Welzijn: Interactie

Hoe implementeer
je welzijn?

Hoe weeg je
welzijn tov andere
waarden?

ETHIEK

Welzijn: Interactie

Hoe implementeer
je welzijn?

Hoe weeg je
welzijn tov andere
waarden?

Wat houdt
welzijn in?

Welzijn: Interactie

Hoe implementeer
je welzijn?

ETHIEK

Universiteit Utrecht

Hoe weeg je
welzijn tov andere
waarden?

Wat houdt
welzijn in?

Waarom is welzijn
belangrijk?

Welzijn: Interactie

Hoe implementeer
je welzijn?

BIOLOGIE/ ETHOLOGIE

Hebben dieren de capaciteiten
die dierenwelzijn
veronderstelt ?

Waarom is welzijn
belangrijk?

Welzijn: Interactie

Hoe implementeer je welzijn?

Waarom tellen
dieren mee?

Hebben dieren de capaciteiten
die dierenwelzijn
veronderstelt ?

Hoe weeg je
welzijn tov andere
waarden?

Wat houdt
welzijn in?

Waarom is welzijn
belangrijk?

Waarom tellen dieren mee?

ETHIEK

Levende wezens

Sentience

Hogere cognitieve
capaciteiten

Aangaan van relatie/ deel
uitmaken van relaties

Implicatie:

Als het dier leeft/ tot bloei komt

Als het dier geen pijn heeft

*Als dier zich kan
aanpassen / voorkeuren
kan uitoefenen*

Context afhankelijk

Waarom tellen dieren mee?

ETHIEK

Levende wezens

Sentience

Hogere cognitieve
capaciteiten

Aangaan van relatie/ deel
uitmaken van relaties

Implicatie:

Als het dier leeft/ tot bloei komt

**Waar sta jij &
waarom?**

kan uitoefenen

Context afhankelijk

Waarom tellen dieren mee?

ETHIEK

Implicatie:

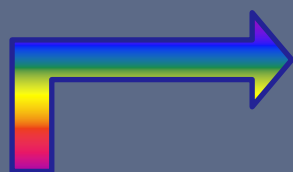
**HEBBEN WE VANUIT DE BIOLOGIE &
ETHOLOGIE VOLDOENDE
AANWIJZINGEN VOOR DEZE MOREEL
RELEVANTE CAPACITEITEN?**

Aangaan van relatie/ deel
uitmaken van relaties

Context afhankelijk

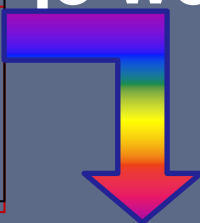

Welzijn: Interactie

Hoe implementeer
je welzijn?

Waarom tellen
dieren mee?

Hebben dieren de capaciteiten
die dierenwelzijn
veronderstelt ?

Hoe weeg je
welzijn tov andere
waarden?

Wat houdt
welzijn in?

Waarom is welzijn
belangrijk?

Dierenwelzijn in praktijk

Welzijnsvraagstukken: Fabels of feiten?

Verschillen ontstaan
door verschillende
waarden.

Verschillen ontstaan
door gebrek aan
kennis/ toepassing

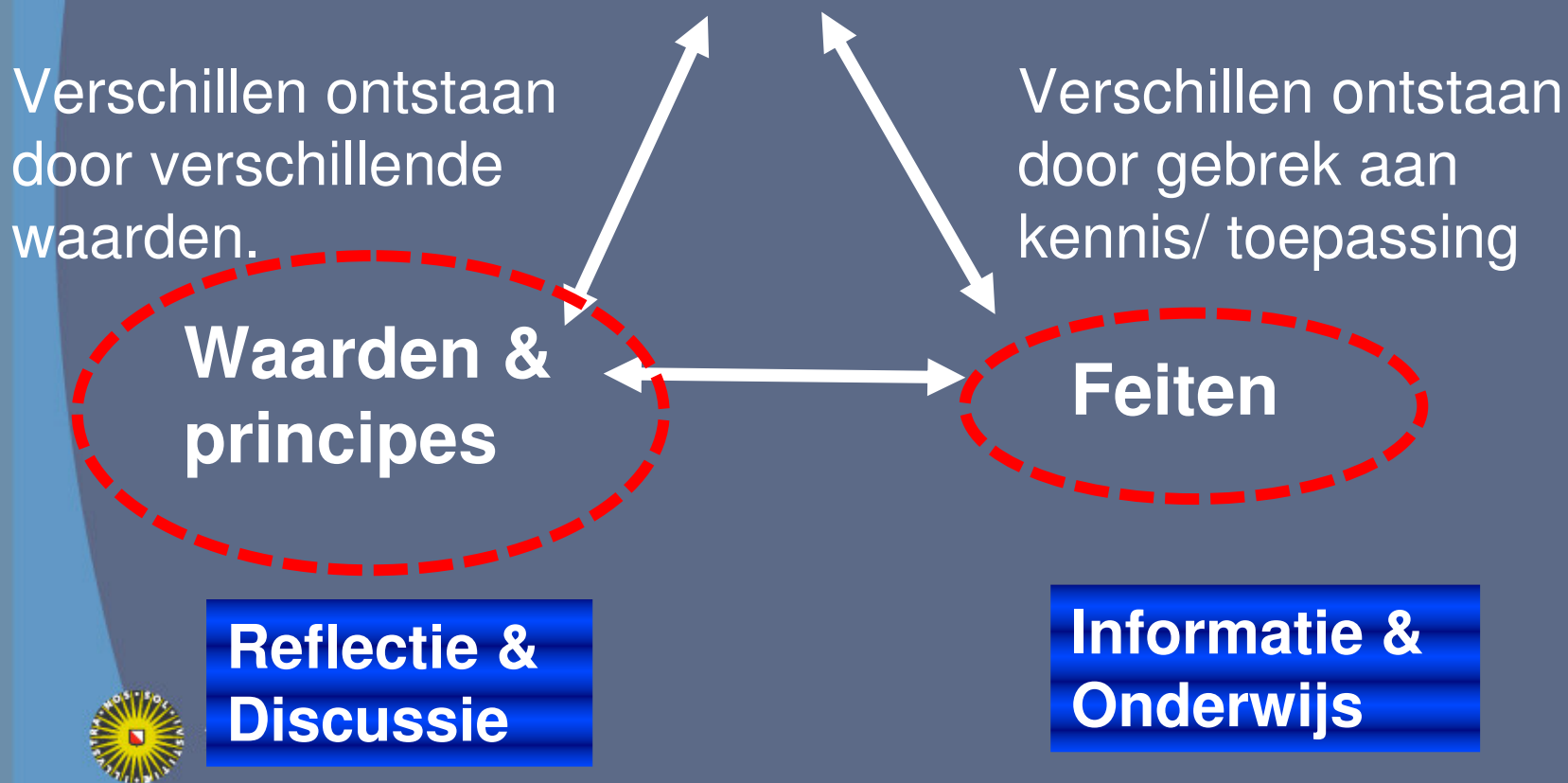
**Waarden &
principes**

Feiten

Dierenwelzijn in praktijk

Welzijnsvraagstukken: Fabels of feiten?

Conclusie

De aandacht voor ethiek zal niet alle welzijnsvraagstukken niet oplossen, maar:

1. Bewustzijn van eigen morele standpunt en dat van anderen helpt om te bepalen:
 - a. Waarom we ons druk zouden moeten maken over dierenwelzijn,
 - b. Of er sprake is van een kennisprobleem of verschil in morele waarden.

Conclusie

De aandacht voor ethiek zal niet alle welzijnsvraagstukken niet oplossen, maar:

2. Alleen door ethische reflectie *en* biologie/ethologie samen te brengen kunnen we een stap maken:
 - Dierenwelzijn kun je beter onderbouwen en afwegen: het wordt concreter en beter te implementeren

Bedankt voor uw aandacht

.....nu echt!

